

SOUBOR ODBORNÉ A TECHNICKÉ SLOVNÍ ZÁSoby KE KURZU NM2

**FM
NM2**

Mgr. MILOSLAVA ČECHOVÁ

**FAKULTA
JADERNÁ
A FYZIKÁLNĚ
INŽENÝRSKÁ
ČVUT V PRAZE**

**KATEDRA
HUMANITNÍCH
VĚD A JAZYKŮ**

PRAHA 2021

Unsere Welt am Anfang des neuen Jahrtausends	2
Mathematik	4
Geometrie	7
Der Sonnenschirm der Erde hat ein Loch	8
Umweltschutz - Wasser	10
Aus der Verkehrs- und Motortechnik	12

Wortschatz – Unsere Welt am Anfang des neuen Jahrtausends

(Aus)bildung, die	vzdělání
abbauen	snižovat, odstraňovat
abermals	opět, znovu
abnehmen (a, omm)	ubývat
allmählich	postupně
Anspruch, der (ü-e)	nárok, požadavek
Anstieg, der (e)	stoupání, vzestup, zvýšení
arm	chudý
Armut, die	chudoba
Art, die (en)	druh
ausreichen	dostačovat
aussterben (a, i. o)	vymřít, vyhynout
bedrohlich	hrozivý
bedroht	ohrožený
Bevölkerungszahl, die (en)	počet obyvatel
Bewässerung, die (en)	zavodňování, zavlažování
Bodenverlust, der, (-e)	ztráta půdy
das Verhalten ändern	změnit chování
die Ausdehnung der Wüsten	rozšíření pouští
die Folgen dieser Entwicklung	následky tohoto vývoje
einer Sache ausgesetzt sein	být něčemu vystaven
Einsatz, der (ä-e)	nasazení, vy-/použití
ermutigend	povzbudivý
ernähren	(u)živit,
etwas beschleunigen	něco urychlit
etwas fördern	něco podporovat
etwas verkraften	zvládnout
Fähigkeit, die (-en)	schopnost
fortbestehen (-and,-and)	přetrvávat
Fortschritt, der (e)	pokrok
Geburtenrate, die (n)	porodnost
gleichmäßig	rovnoměrný
im Durchschnitt	v průměru
Jahrhundert, das (e)	století
Jahrtausend, das (e)	tisíciletí
Jahrtausendwende, die	přelom tisíciletí
Jahrzehnt, das (-e)	desetiletí
Landwirt, der (e)	rolník, zemědělec
Maßnahme, die (n)	opatření
Maßnahmen treffen	učinit opatření
möglicherweise	možná
nachhaltig	trvale udržitelný
Nahrungsmittel, die Pl.	potraviny
Naturhaushalt, der	příroda, přírodní proces(y)
Pflanzen- u. Tierarten	rostlinné a živočišné druhy
Rohölreserven, die Pl.	zásoby ropy
Rohstoff, der (e)	surovina

sich einer Sache bedienen
sich unterscheiden (ie, ie)
sich vergrößern
sich verringern
Steigerung, die (en)
überschreiten (itt, itt)
Übevölkerung, die
Ungleichheit, die (-en)
unterentwickelt
Vernichtung, die (en)
voraussichtlich
vorhanden sein
Vorrat, der (ä-e)
vorschlagen (u,a)
Wälder neu anpflanzen
Weide- und Ackerland das
Werkzeug, das (e)
wiederum
wirksam
Wohlstand, der
Zugang, der (ä-e)
zuletzt
zunehmen (a. omm)
zur Verfügung stehen
zurückgehen (ging, gegangen)

využít něčeho
odlišovat se
zvětšit se
zmenšovat se
zvyšování, stupňování
překročit
přelidnění
nestejnost, nerovnost, rozdíl
zaostalý
zničení
výhledově
být k dispozici, existovat
zásoba
navrhnout, navrhovat
nově vysazovat lesy
pastviny a orná půda
nástroj, nářadí
znovu
účinný
blahobyt
přístup
v neposlední řadě
přibývat
být k dispozici
klesat, ubývat

abbauen, baute ab, abgebaut
ausreichen, reichte aus, ausgereicht
ernähren, ernährte, ernährt
beschleunigen, beschleunigte, beschleunigt
fördern, förderte, gefördert
verkräften, verkräftete, verkräftet
vergrößern, vergrößerte, vergrößert
verringern, verringerte, verringert

abnehmen, (nimmt)nahm ab, abgenommen
aussterben, (stirbt)starb aus, i. ausgestorben
fortbestehen, bestand fort, fortbestanden
vorschlagen, (schlägt)schlug vor, vorgeschlagen
unterscheiden, unterschied, unterschieden
zurückgehen, ging zurück, i. zurückgegangen

Wortschatz - Mathematik

Addition, die	sčítání
addieren/zusammenzählen	sčítat
Abbildung, die	zobrazení
Anzahl, die	počet, množství
ausklammern	vytknout před závorku
Basis, die	základ, mocněnec
Bedingung, die	podmínka
bestehen, aus etw.	skládat se z, být z
bilden	tvořit
bis unendlich	až do nekonečna
<u>Bruch, der</u>	zlomek
Bruchzahl, die	„
Bruchstrich, der	zlomková čára
Dezimalbruch	desetinný zlomek
echte und unechte Brüche	pravé a nepravé zlomky
Brüche auf den gemeinsamen Nenner bringen	převádět zlomky na společného jmenovatele
Bruch erweitern, auflösen	rozšířit, převést z.
einfacher Bruch	jednoduchý z.
zusammengesetzter B.	složený z.
den Bruch vereinfachen, kürzen	zjednodušit, krátit z.
Dezimalzahl, die	desetinné číslo
Differenz, die	rozdíl
Dividend, der	dělenec
Division, die	dělení
dividieren	dělit
Divisor, der	dělitel
Dreisatz, der	trojčlenka
enthalten, ie, a	obsahovat
enthalten sein	být obsažen
Ergebnis, das	výsledek
Exponent, der	exponent, mocnitel
Faktor, der	činitel
Folge, die	posloupnost
Formel, die	vzorec
Funktion, die	
gelten, gilt, a,o	platit (o výrocích)
gerade Zahl	sudé číslo
gleich, ist gleich	rovná se, stejný
Gleichheitszeichen, das	rovnítko
<u>Gleichung, die</u>	rovnice
Gleichung mit zwei Unbekannten	„ o dvou neznámých
algebraische G.	
quadratische G.	
lineare G.	
ein Gleichungssystem lösen	řešit soustavu rovnic
eine quadratische G. aufstellen	sestavit kvadr. rovnici
ungefähr/annähernd gleich sein	přibližně se rovnat

die G. vereinfachen, lösen	zjednoduřit, řeřit rovnici
die G. umformen	převést
die Bedingung ist erfüllt	podmínka je splněna
unterer Index	dolní index
oberer Index	horní „
Größe, die	veličina
Kehrwert, der	převrácená hodnota
absoluter Wert	absolutní hodnota
<u>Klammer, die</u>	závorka
runde, eckige, geschweifte Klammern	kulaté, hranaté, složené závorky
Komma, das	čárka (desetinná)
Konstante, die	konstanta
Logarithmus, der	
logarithmisch, logarithmieren	
Lösung, die	řešení
<u>Menge, die</u>	množina
mengentheoretisch	v teorii množin
Durchschnitt, der	průnik
Bildung des Durchschnitts	
Teilmenge	podmnožina
(un)endliche Menge	
echte Teilmenge	pravá/vlastní podmnožina
leere Menge	prázdná mn.
Vereinigungsmenge	sjednocení množin
Bildung der Vereinigungsmenge	„
zu einer Menge zusammenfassen	shrnout do mn., tvořit množiny
Minuend, der	menšeneč
Mittel (arithmetisches)	průměr (aritmetický)
gewogener Durchschnitt	vážený průměr
Multiplikation, die	násobení
multiplizieren	násobit
natürliche Zahl	přirozené číslo
negative Z.	záporné
positive Z.	kladné
gerade Z.	sudé
ungerade Z.	liché
reelle Z.	reálné
komplexe Z.	komplexní
ganze Z.	celé
Nenner, der	jmenovatel
Nummer, die /große Nummern	číslo (obecně)
Hausnummer, Handynummer ...	
Operationszeichen, das	znaménko početní operace
Potenz, die	mocnina
Potenzieren, das	umocňování
potenzieren	umocňovat
zur zweiten, dritten Potenz erheben	umocňovat na druhou, třetí
quadrieren	umocňovat na druhou
Primzahl, die	prvočíslo
Produkt, das	součin

Punkt, der
Quotient, der
Radikand, der
Radizieren, das
radizieren
rechnen
Rechnung, die (en)
berechnen, errechnen
Reihe, die
Subtrahend, der
Subtraktion, die
subtrahieren, abziehen
Summand, der
Summe, die
Teilbarkeit, die
Umkehrung, die
Variable, die
Vektor, der
Vektorprodukt, das
vereinfachen
Vermessungswesen, das, Geodäsie, die
vertauschen
Wahrscheinlichkeitsrechnung, die
Kombinatorik, Statistik, die
Wurzel, die
Wurzelziehen, das
Wurzel ziehen
Zahl, die / 2 Zahlen
zählen
abzählen
Zähler, der
Ziffer, die / 2 Ziffern
sich zusammensetzen (aus etw.)
Zusammenzählen, das
zuzählen, das
Zuordnung, die

tečka, bod
podíl, kvocient
odmocněnec, základ odmocniny
odmocňování
odmocňovat
počítat (ve smyslu početních úkonů)
výpočet
spočítat, vypočítat
řada
menšitel
odečítání
odčítat
sčítanec
součet, suma
dělitelnost
obrácení, inverze
proměnná
vektor
vektorový součin
zjednodušit
zeměměřičství
zaměnit
pravděpodobnost

odmocnina
odmocňování
odmocňovat
číslo (mat. termín), počet
počítat
odpočítat
čítatel
číslice
sestávat se, skládat se z
sčítání
připočítávání, sčítání
přřazení

Geometrie

Ausgangspunkt, der
begrenzen
Dreieck, das
Durchmesser, der
Ebene, die
Figur, die
Fläche, die
Gerade, die
Höhe, die
Kegel, der
Körper, der
Kreis, der
Kreisumfang x Kreisfläche
Kugel, die
Linie, die
Mittelpunkt, der
Parallelogramm, das
Prisma, das
Pyramide, die
Punkt, der
Quader, der
Quadrat, das
Radius, der
Rechteck, das
senkrecht
Senkrechte, die
Strahl, der
Strecke, die
Trapez, das
Umfang, der
Verbindung, die
Viereck, das
waagrecht
Winkel, der
Würfel, der
Zylinder, der

výchozí bod
ohraničit, vymežit
trojúhelník
průměr
rovnina
obrazec
povrch, plocha
přímka
výška
kužel
těleso
kruh, kružnice
obvod x plocha kruhu
koule
čára
střed
rovnoběžník
hranol
jehlan
bod
kvádr
čtverec
poloměr
obdélník, pravouhelník
svislý, -e
kolmice
polopřímka
úsečka
lichoběžník
obvod
spojení
čtyřúhelník
vodorovný, -ě
úhel
krychle, kostka
válec

Kaufmännisches Rechnen

Proportionalität und Dreisatz
Prozent-, Promille-, Zinsrechnung
Abschreibung, die
Zinsen, die Pl.

úměrnost a trojčlenka
výpočet ..., ..., úroků
odpis, odpisování
úroky

Wortschatz - Der Sonnenschirm der Erde hat ein Loch

Alterung, die	stárnutí
Anlage, die (n)	zařízení
atmen	dýchat
Atom, das (e)	
aufnehmen (a, omm)	přijmout, přijímat
beitragen, (u, a)	příspěť, přispívat
beruhen, auf etw.	zakládat se na něčem, spočívat
beunruhigend	znepokojivý, znepokojující
bilden (sich)	tvořit (se)
bodennah	přízemní
brennbar	hořlavý
dienen	sloužit
dringend	naléhavý/ě
dünn	tenký
durchschnittlich	průměrný/ě
Eigenschaft, die (en)	vlastnost
Einheit, die (en)	jednotka
entdecken	objevit
Entdeckung, die	objev
Erblindung, die (en)	oslepnutí
Erde, die (n, mst. Sg.)	země(koule), Země
Erdoberfläche, die	zemský povrch
Erwärmung, die	oteplování, oteplení
Feuerlöschmittel, das (-)	hasicí prostředek
Flüssigkeit, die (en)	tekutina, kapalina
Forscher, der (-)	badatel, výzkumník
gängig	běžný
gefährlich	nebezpečný/ě
gelangen	dostat se, dospět, dorazit někam
gelten (a,o)	platit, mít platnost
gemäßigt	přiměřeně, úměrně
genügen	stačit
giftig	jedovatý
günstig	příznivý/ě
Haushalt, der (e)	domácnost
Hautkrebs, der	rakovina kůže
Kohlenstoff, der	uhlík
kühl	chladný/o
künstlich	umělý/e
Kuppel, die (n)	kopule
Loch, das (ö-er)	díra
Lufthülle, die (n)	vzdušný obal
Mantel, der (ä-)	plášť
Molekül, das (e)	
riesig	obrovský
Sauerstoff, der	kyslík
schädigen	poškodit
Schaumstoff, der (e)	pěnová hmota, látka

Schicht, die (en)	vrstva
Schutz, der	ochrana
schützen	(o)chránit, ochraňovat
Sonnenbrand, der (ä-e)	úpal
Sonnenschirm, der (e)	slunečník
Sonnenstrahlung, die	sluneční záření
spalten (spaltete, gespalten/t)	štěpit
Strahl, der (en)	paprsek
Treibhaus, das (au-er)	skleník
umgeben (a,e)	obklopit, obklopovat
untersuchen	zkoumat, vyšetřovat
Verbindung, die (en)	sloučenina
Verhältnis, das (se)	poměr, vztah
vernichten	(z)ničit
verringern (sich)	snížit, zmenšit
verschwinden (a, i. u)	(z)mizet
verwenden	použít, používat
Vorraussetzung, die (en)	předpoklad
Wasserdampf, der (ä-e)	vodní pára
Weltall, das	vesmír
Weltraum, der	vesmír
Wind, der (e)	vítr
Wolke, die (n)	oblak, mrak
zerstören	(z)ničit
zurückreflektieren	odrážet, odrazit
Zusammenstoß, der (ö-e)	srážka

atmen, atmete, geatmet
 beruhen, beruhte, beruht
 bilden, bildete, gebildet
 dienen, diente, gedient
 entdecken, entdeckte, entdeckt
 gelangen, gelangte, i. gelangt
 genügen, genügte, genügt
 schädigen, schädigte, geschädigt
 untersuchen, untersuchte, untersucht
 vernichten, vernichtete, vernichtet
 verringern, verringerte, verringert
 verwenden, verwendete, verwendet
 zerstören, zerstörte, zerstört
 zurückreflektieren, reflektierte zurück, zurückreflektiert

spalten, spaltete, gespaltet/gespalten

aufnehmen, (nimmt), nahm auf, aufgenommen
 beitragen, (trägt) trug bei, beigetragen
 gelten (gilt) galt, gegolten
 umgeben, (umgibt) umgab, umgeben
 verschwinden, verschwand, i. verschwunden

Wortschatz

Umweltschutz - Wasser

Abfall, der (ä-e)
absetzen (sich)
Abwasser, das (ä-)
auffangen (i, a)
ausbrechen (a, i, o)
Bach, der (ä-e)
Becken, das, (-)
befürchten
Behälter, der (-)
benötigen
Bevölkerung, die
beziehen (bezog, bezogen)
Boden, der (ö-)
dienen
Dünger, der (-)
durchschnittlich
eindicken
entwickeln (sich)
Entwicklung, die (en)
faul
fest
fließen (floss, i, geflossen)
flüssig
fressen (fraß, gefressen)
fürchterlich
Gefahr, die (en)
gefährden
Gegenstand, der (ä-e)
gelangen
Geröll, das, nur Sg.
Geschirrspülen, das
Gewässer, das, (-)
Gold, das, nur. Sg.
Grundwasser, das
Haushalt, der, (e)
hochwirbeln
Kammer, die, (n)
Kläranlage, die (n)
Kleinstlebewesen, das (-)
Körperpflege, die
kostbar
Krieg, der (e)
lagern
Landwirtschaft, die
Lebensmittelherstellung, die
leiten
Mülldeponie, die (n)
Netz, das (e)

odpad
usadit, usazovat (se)
odpadní voda
zachytit, zachycovat
vy/propuknout
potok
nádrž, pánev, bazén
obávat se
nádrž, zásobník, nádoba
potřebovat
obyvatelstvo
odebírat, brát
půda
sloužit
hnojivo
průměrně/ý
zahustit
vy/rozvíjet (se)
vývoj, rozvoj
líný, shnilý, zkažený
pevný
téct
tekutý, kapalný
žrát, pohlcovat
strašný/ě, hrozný/ě, otrěsný/ě
nebezpečí
ohrožovat,
předmět
dostat se, dorazit, dospět někam
štěrk
mytí nádobí
vodstvo
zlato
podzemní, spodní voda
domácnost
vířit se
komora
čistička vody
mikroorganismus
péče o tělo
vzácný, drahocenný
válka
skladovat
zemědělství
výroba potravin
vést, řídit
skládka
sít'

pressen
Rechen, der (-)
reinigen
Reinigung, die (en)
Rohr, das (e)
Sand, der, nur Sg..
Sauerstoff, der
Schlamm,der, nur Sg.
Schmutz, der, nur Sg.
sinken (a, i. u)
Tropfkörper, der (-)
Turm, der (ü-e)
Umwelt,die, nur Sg.
Umweltschutz, der
ungeklärt
Ursache, die (n)
verbrauchen
verschmutzen
warnen
Wäschewaschen, das
Werkstatt/-stätte, die (ä-en/n)
wertvoll
wirtschaftlich
Zahl, die (en)
Zugang, der (ä-e)

lisovat
hrábě, česla
čistit
čištění, čistírna
roura, trubka
písek
kyslík
bahno, bláto, kal
špína, nečistota
klesat, klesnout, padat
překapávací těleso, filtr
věvlastnitž
životní prostředí
ochrana životního prostředí
ne(vy)čištěný, nevyjasněný
příčina
spotřebo(vá)vat
znečistit, znečišťovat
varovat
praní prádla
dílna
cenný, hodnotný
hospodářský
počet, číslo
přístup

befürchten, befürchtete, befürchtet
benötigen, benötigte, benötigt
dienen, diente, gedient
eindicken, dickte ein, eingedickt
entwickeln, entwickelte, entwickelt
gefährden, gefährdete, gefährdet
gelangen, gelangte, i. gelangt
hochwirbeln, wirbelte hoch, hochgewirbelt
lagern, lagerte, gelagert
leiten, leitete, geleitet
pressen, presste, gepresst,
reinigen, reinigte, gereinigt
verbrauchen, verbrauchte, verbraucht
verschmutzen, verschmutzte, verschmutzt
warnen, warnte, gewarnt

auffangen,(fängt) fing auf, aufgefangen
ausbrechen, (bricht)brach aus,i.ausgebrochen
beziehen, bezog, bezogen
fließen, floss, i. geflossen
fressen, (frisst) fraß, gefressen
sinken, sank, i. gesunken

Wortschatz Aus der Verkehrs- und Motortechnik

Abgase	výfukové plyny
abhängen von etw.	záviset na
achten auf etw.	dbát na
Ampel, die (n)	semafor
anspringen (a,u)	naskočit
Aus/Einfahrt, die	vý/vjezd
Berufsverkehr, der	dopravní špička
besitzen (-aß, -ess)	vlastnit
Besitzer, der (-)	vlastník, majitel
Bewegung, die (en)	pohyb
bieten (o, o)	poskytovat
bremsen	brzdit
Dachlastträger, der (-)	střešní nosič
Dampfer, der (-)	parník
Ding, das (e)	věc
Eisenbahn, die, nur Sg.	železnice
Erdumfang, der (ä-e)	obvod zeměkoule
Fähre, die (n)	převoz, přívoz, trajekt
Fährschiff, das (e)	trajektová loď
Fahrzeug, das, (e)	vozidlo
Feind, der (e)	nepřítel
fördern	podporovat
Führerschein, der (e)	řidičský průkaz
Gang, der (ä-e)	rychlost
Gefängnis, das (ä-se)	vězení
Geschwindigkeit, die (en)	rychlost
Gesellschaft, die (en)	společnost
Gewerbe, das (-)	živnost
Gut, das (ü-er)	jmění, statek, zboží
Güterverkehr, der (e)	nákladní doprava
(Haupt)stoßzeit, die	dopravní špička
Hubschrauber, der (-)	vrtulník
In Betracht ziehen	brát/vzít v úvahu
Kfz-Schein, der (e)	technický průkaz
Kosten, die Pl.	náklady
Kraftstoff, der (e)	pohonná látka, palivo
Kreuzung, die (en)	křižovatka
Kupplung, die (en)	spojka
Kurve, die (n)	zátáčka
leistungsstark	výkonný
lenken	řídít
Nahverkehr, der	příměstská doprava
Regel, die (n)	pravidlo
schalten	za/se/přepnout, zařadit
Schutz der	ochrana
Segelschiff, das (e)	plachetnice
Seilbahn, die (en)	lanovka
Sicherheit, die (en)	jistota, bezpečí

Spiegel, der (-)	zrcadlo, zrcátko
stammen	pocházet
stark	silný
Stau, der (s)	zácpa (na silnici)
Steuer, die (n)	daň
Stoßstange, die (n)	nárazník
Straßenbau, der	stavba silnic
verbannen	vyhnat, vykázat, vyhostit
Verbrauch,der, nur Sg.	spotřeba
Verkehr, der	doprava
Verkehrsart, die (en)	druh dopravy
Verkehrsmittel, das (-)	dopravní prostředek
Verkehrsunfall, der (ä-e)	dopravní nehoda
verlassen sich auf etw,	spolehnout se
Verlust, der (e)	ztráta
vermehrten, sich	stoupat, zvyšovat se
verschlimmern (sich)	zhoršit (se)
Versicherung, die (en)	pojištění
Vorfahrt, die, nur. Sg.	přednost
Vorrang, der, nur Sg.	přednost
Vorrichtung, die (en)	zařízení
Vorschrift, die (en)	předpis
wenden	otáčet, otočit
wertvoll	cenný, hodnotný
Wohlstand, der, nur Sg.	blahobyt
Zeichen, das (-)	znak, značka
zulassen (ieß,-ass)	připustit, povolit, schválit
zurücklegen	urazit
Zuverlässigkeit, die, nur Sg.	spolehlivost

achten, achtete, geachtet
 bremsen, bremste, gebremst
 fördern, förderte, gefördert
 lenken, lenkte, gelenkt
 schalten, schaltete, geschaltet
 stammen, stammte, gestammt
 verbannen, verbannte, verbannt
 vermehren, vermehrte, vermehrt
 verschlimmern, verschlimmerte, verschlimmert
 zurücklegen, legte zurück, zurückgelegt

wenden, wendete/wandte, gewendet/gewandt

abhängen, hing ab, abgehangen
 anspringen, sprang an, angesprungen
 besitzen, besaß, besessen
 bieten, bot, geboten
 verlassen, verließ, verlassen
 ziehen, zog, gezogen
 zulassen, ließ zu, zugelassen